

Fusie-effectrapportage basisonderwijs

CBS De Schalmei & SWS De Wending, te Bant, gemeente Noordoostpolder
Stichting Aves

18 november 2024

Inhoudsopgave

1.	Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie	2
1.1.	Beoogde fusie en fusieproces.....	2
1.2.	Tijdsbestek.....	2
1.3.	De motieven voor de fusie.....	2
1.4.	Alternatieven voor de fusie.....	3
1.5.	Te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de fusie.....	4
2.	Communicatie over de fusie.....	5
2.1.	Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken.....	5
2.2.	Wijze waarop Raad van Toezicht is en wordt betrokken.....	5
2.3.	Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken	5
2.4.	Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken	6
3.	Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat	6
3.1.	Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie.....	6
3.2.	Gevolgen van de fusie voor de overzichtelijkheid op locatieniveau	6
3.3.	Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders.....	6
3.4.	Medezeggenschap.....	7
3.5.	Gevolgen voor voorzieningen	7
3.6.	Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid	7
4.	Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid.....	7
4.1.	& 4.2 Effecten van de fusie op de keuzevrijheid en diversiteit.....	7
4.3.	Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio	8
5.	Kosten en baten van de fusie.....	8
5.1.	Financiële kosten en baten	8
5.2.	Financiële risico's.....	8
5.3.	Niet-financiële kosten en baten.....	9
6.	Evaluatie van de fusie	9
6.1.	Evaluatie van de fusie	9
7.	Advies gemeente(n).....	9
7.1.	Advies van burgemeesters en wethouders.....	9
	Bijlagen	9

1. Beoogde fusie en aanleiding voor de fusie

1.1. Beoogde fusie en fusieproces

CBS De Schalmei en SWS De Wending bevinden zich in Bant, gemeente Noordoostpolder. Het zijn de enige scholen in het dorp. Zij vallen beide onder het bevoegd gezag van samenwerkingsbestuur Stichting Aves Onderwijs, hierna te noemen: Aves. De medezeggenschapsraden (MR-en) hebben in het voorjaar van 2024 bij het bestuur aangegeven een samenvoeging te willen verkennen. Het uitgangspunt is dat er een toekomstbestendige school in Bant komt. Waarin alle leerlingen de aandacht krijgen die ze verdienen. En dat de denominatieve identiteiten ook voor de lange termijn worden gewaarborgd.

De MR-en hebben met het bestuur de intentie uitgesproken om per 1 augustus 2025 samen te voegen, mits er geen onoverkomelijke bezwaren zijn. De verkenning zal hier inzichten voor opleveren. De gezamenlijke intentie is bekrachtigd door ondertekening van een intentieverklaring.

De verkenningsoopdracht is om te onderzoeken wat de mogelijkheden en knelpunten zijn voor de samenvoeging van de twee scholen in Bant. Hiervoor wordt een stuurgroep ingericht. Deze geeft advies aan het bestuur van Aves of er:

1. zwaarwegende redenen zijn de samenvoeging geen vorm te geven;
2. welke richtinggevende uitgangspunten aan de nieuwe school kunnen worden meegegeven.

De stuurgroep brengt een eindrapport uit waarmee het bestuur tot een (voorgenomen) besluit kan komen over samenvoegen. In het rapport wordt in elk geval **advies** gegeven over de volgende domeinen:

- **Onderwijs:** het inrichten van het onderwijs;
- **Identiteit:** vormgeven van identiteit op een 'driekleurenschool' waarbij o.a. de protestants-christelijke, de katholieke en de openbare identiteit worden geborgd;
- **Personeel:** de personele consequenties van een samenvoeging;
- **Financiën & Huisvesting:** de betekenis van een samenvoeging voor financiën, materiële zaken en huisvesting;

Voor deze domeinen zijn werkgroepen gevormd die de opdracht uitvoeren en rapporteren aan de stuurgroep.

1.2. Tijdsbestek

De voorgenomen fusie heeft een aanloop van enkele jaren. Na een peiling in schooljaar 2019-2020 hebben MR-en besloten om nog geen advies te geven voor een verkenning van een fusie, maar wel een advies aan de directies van beide scholen om de samenwerking meer op te zoeken en daarmee elkaar beter te leren kennen. Dat heeft geresulteerd in: een jaarlijkse studie- en ontmoetingsdag van de teams, een jaarlijkse gezamenlijke MR-vergadering, intensiever 2-scholen-overleg tussen de directies en scholingen die op elkaar afgestemd zijn.

Op beide scholen worden dus al enige tijd formele en informele gesprekken gevoerd met de afzonderlijke MR-en en de onderwijsteams. Daarnaast zijn er verschillende ouderavonden georganiseerd. Zowel door de scholen afzonderlijk georganiseerd én gezamenlijke ouderavonden. In het voorjaar van 2024 is met de scholen concreet toegewerkt naar een verkenning van een mogelijke fusie. De verkenning is gestart in september 2024 en wordt afgerond in februari 2025. Dan start de mogelijke besluitvormingsfase. Parallel daaraan zullen de scholen toewerken naar de voorgenomen fusiedatum van 1 augustus 2025. In deze FER is informatie verwerkt die beschikbaar is op 18 november 2024.

1.3. De motieven voor de fusie

Een mogelijke samenvoeging van de scholen speelt al meerdere jaren. Er wordt al samengewerkt tussen de scholen. De directeuren zien door samenvoegen kansen voor het duurzaam behouden van de onderwijskwaliteit en het tegengaan van kansenongelijkheid. Vanuit de financiële regelgeving bezien gaat het om relatief kleine scholen. De beide scholen hebben samen tussen de 150 en 160 leerlingen. De leerlingenprognose voorziet een stabiel aantal leerlingen in Bant. Er is echter wel een verschuiving van de leerlingenaantallen tussen de scholen: CBS De Schalmei is gedaald in leerlingenaantal en SWS de Wending is gegroeid. Deze trend zet zich voort. Vanuit de bedrijfsvoering

bezien is het voor De Schalmei een uitdaging om goed onderwijs te blijven bieden. De afgelopen jaren is er een extra groep in stand gehouden ten laste van de algemene reserve, daar is vanaf 2025-2026 geen financiële ruimte meer voor. Daardoor moet de school overgaan naar het werken met drie combinatiegroepen. Doordat er meerdere leerjaren in één klas komen, moeten docenten op De Schalmei anticiperen op meer dan 9 niveaus. Hierdoor moeten noodgedwongen keuzes worden gemaakt op de visie en de organisatie van het onderwijs van De Schalmei. De scholen in Bant hebben altijd al goed met elkaar samengewerkt, ze zijn geen concurrenten. Met een fusie willen de scholen van Bant de krachten bundelen én de denominaties voor de lange termijn borgen. Twee relatief kleine scholen ontwikkelen naar één kwalitatief sterke- en in de bedrijfsvoering robuuste school. Daarnaast komen de beide schoolgebouwen in aanmerking voor renovatie (De Schalmei) en/of nieuwbouw (De Wending). De ontwikkelingen van onderwijs, bedrijfsvoering en huisvesting bieden kansen voor het huisvesten van alle leerlingen van Bant onder één nieuw dak in één school.

1.4. Alternatieven voor de fusie

In Bant staan nu twee scholen. De scholen in Bant richten zich op de leerlingen die in Bant of in de nabije omgeving daarvan wonen. Er wordt geen groei verwacht van het aantal leerlingen in het voedingsgebied. Uitgangspunt is onderwijskwaliteit die past bij de leerlingen van Bant. De leerlingen en de kwaliteit van het onderwijs hebben er het meeste baat bij als zij en het onderwijspersoneel evenredig over klassen worden verdeeld. Daarmee is er meer expertise in één school (dan in twee afzonderlijke scholen), dat beter kan worden ingezet. Een andere vorm dan fuseren is met dit uitgangspunt niet mogelijk.

Een alternatief is het vergroten van het voedingsgebied: meer leerlingen van (verder) buiten Bant. Het vergroten van het voedingsgebied en daarmee het marktaandeel is geen beweging die er in de afgelopen jaren is geweest, ondanks inspanningen van de school om de instroom te vergroten.

Een alternatief dat door enkele ouders vanuit CBS De Schalmei is ingebracht, is dat CBS De Schalmei omgevormd zou worden tot een Christelijke Basisschool met een regiofunctie voor Christelijke gezinnen uit Bant en de omliggende dorpen. Er is een aantal overwegingen waarom dit alternatief niet verder wordt uitgewerkt:

- De ervaring van Aves in andere dorpen in de Noordoostpolder is tot nu toe steeds geweest dat de kleine, 'niet samenwerkende' basisschool op termijn steeds kleiner en kwetsbaarder wordt. Dit is een concreet risico voor continuïteit en kwaliteit. Uiteindelijk komt de steeds kleiner wordende overblijvende school toch in gesprek over samenwerking met een andere school in het dorp. De insteek van het bestuur is om in gesprek te gaan over samenvoegen als beide scholen nog krachtig en vol- en gelijkwaardig in gesprek kunnen gaan over samenvoegen. Dan is het risico op een gevoel van 'overname' bij een van de twee gesprekspartners minder groot.
- Ook bij de samenvoeging van andere Avesscholen in andere dorpen is er nooit een grote beweging geweest van ouders die om reden van identiteit kiezen voor de school van dezelfde denominatie in een dorp verderop.
- Als schoolbestuur zien we in het integreren van de drie denominaties openbaar, katholiek en protestants-christelijk juist een kans die bijdraagt aan de cohesie in het dorp Bant. De ervaring van ontstane driezuilensamenwerkingsscholen in andere dorpen in de Noordoostpolder onderschrijven die opvatting.
- Voor ouders die hun kinderen beslist op een protestants-christelijke basisschool willen aanmelden blijft daarvoor binnen Aves de mogelijkheid op protestants-christelijke basisscholen in Emmeloord. We realiseren ons als bestuur dat dit voor ouders betekent dat hun kind buiten hun dorp naar school gaan. We blijven ook daarom altijd in gesprek, zodat ouders niet een ongeïnformeerde keuze maken voordat een verkenning is afgerond.
- Het omvormen naar een regionale school vraagt ook een verandering van de visie op het onderwijs en de identiteit en mogelijk ook een andere visie op inclusiviteit. Dit past niet bij waar het bestuur en De Schalmei nu voor staat en kan ook betekenen dat meer ouders van De Schalmei hun kind overschrijven naar De Wending.

Ook is ingebracht door deze ouders dat de ouderbijdragen verhoogd zouden kunnen worden op CBS de Schalmei, zodat de teruglopende inkomsten door het dalende leerlingenaantal opgeheven zou kunnen worden. Een ouder zou zelfs een groot bedrag in willen leggen in de komende jaren.

Er is een aantal overwegingen om dit niet als alternatief uit te werken:

- Ouderbijdragen zijn vrijwillig. Daardoor zal een afspraak met ouders over relatief hogere bijdragen voor ouders heel onzeker zijn voor de bedrijfsvoering in de toekomst. En dus de continuïteit van goed onderwijs.
- Voor 2025 is een begroting vastgesteld met een negatief resultaat van afgerond € 47.000,-. Als dit bedrag door de 40 gezinnen van de school zou moeten worden aangevuld, gaat dit om jaarlijks een bedrag van €1175,- per gezin per jaar. Het schoolbestuur vindt het rekenen op een structureel veel hogere ouderbijdragen een te onzekere factor voor garantie op de toekomstige bedrijfsvoering van CBS het Schalmei. Zeker als het gaat om een periode langer dan vijf jaar. Ook als het private geld van één persoon zou komen, kleven er risico's aan de continuïteit.
- Daarnaast vindt het bestuur van Aves het ook geen reële vraag aan een relatief kleine groep ouders in Bant, als ze in hetzelfde dorp de samenwerkingschool de Wending exploiteert waarvoor andere ouders uit Bant geen vergelijkbare bijdrage hoeven te leveren.
- Private financiering van het primaire proces vraagt om hele goede afspraken en schept van de financier mogelijk verwachtingen over invloed. De directie moet autonoom kunnen blijven handelen met het onderwijsteam en de MR.
- Een hoge ouderbijdrage, ook al is deze vrijwillig, kan afschrikkend werken op andere ouders en daarmee de instroom beperken.

Ook is een alternatief voorgelegd door deze ouders waarbij CBS de Schalmei een vorm van samenwerking zou aangaan met een andere Christelijke basisschool uit Emmeloord waarbij van de inzet van één directeur en één ib-er gebruikt gemaakt zou kunnen worden. De daling van het leerlingenaantal zou ook in dit geval leiden tot combinatiegroepen met 3 leerjaren. Gezien het aansturen van de vele niveaus die hierdoor ontstaan heeft het personeel aangegeven dat dit geen wenselijke situatie is; dit kan de goede onderwijskwaliteit niet structureel garanderen. Daarom is dit voor het bestuur geen alternatief dat verder wordt uitgewerkt.

Een ander alternatief is niet fuseren. Daarmee is er een risico op het verlies van De Schalmei. Het aantal leerlingen op de Schalmei daalt dit schooljaar naar onder de 60 leerlingen. Met een verdere daling neemt de kansengelijkheid voor de leerlingen af. Hiermee kan uiteindelijk ook het christelijk onderwijs geheel verdwijnen uit het dorp. Dat betekent dan het verlies van de continuïteit van de drie denominaties in Bant met goed toekomstbestendig onderwijs: Fuseren is de enige manier om de driekleurige oorsprong van de scholen - en daarmee basis waarop het dorp is gebouwd - te behouden. Zo kan er een school worden gebouwd waar iedereen in het dorp zich thuis voelt: een kleurrijke ontmoetingsplek die zorgt voor verbinding in Bant.

Kortom, om een sterke en toekomstbestendige onderwijsvoorziening voor de ouders en kinderen in Bant te realiseren, is fuseren van de twee scholen de gewenste optie.

1.5. Te bereiken (gekwantificeerde) doelen van de fusie

Aves heeft goede ervaringen met andere fusiescholen, die een impuls hebben gegeven aan de kwaliteit van het onderwijs en de aantrekkelijkheid van de school als werkplek.

Als er niet gefuseerd wordt, zijn kleine scholen hierin kwetsbaar. Eerst voor het leveren van kwaliteit, daarna kwetsbaar in het voortbestaan. Met de fusie wil Aves het volgende bereiken:

- Eén sterke onderwijsvoorziening, waarin kwaliteit van onderwijs duurzaam is ingebed;
- Kansengelijkheid voor alle leerlingen in Bant;
- Inclusief onderwijs;
- De huidige drie denominaties duurzaam behouden voor Bant door ze in te bedden in een samenwerkingschool. En dus voorkomen dat een denominatie wegvalt.

- Met de fusie wordt er een wezenlijke bijdrage geleverd aan duurzaam onderwijs met een toekomstbestendige, effectieve en efficiënte organisatieomvang.

2. Communicatie over de fusie

2.1. Wijze waarop medezeggenschapsraden zijn en worden betrokken

Het bevoegd gezag (zowel bestuur als directie) voert met beide MR-en al enkele jaren een goed gesprek over de toekomst van het onderwijs, over samenwerking en over samenvoegen. De MR-en zijn betrokken bij de ouderavonden. Daarnaast nemen de voorzitters van beide MR-en zitting in de stuurgroep van de verkenning. En uiteraard worden de MR-en conform de WMS gevraagd om instemming, mocht er een voorgenomen fusiebesluit volgen. De MR-en worden een belangrijke gesprekspartner voor de directie bij het mogelijke implementatietraject naar een nieuwe school.

2.2. Wijze waarop Raad van Toezicht is en wordt betrokken

De RvT wordt periodiek op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen van de scholen van Aves. Ook over wat er in de afzonderlijke dorpen zoals Bant speelt en wat er aan zit te komen. Ook over wat de overwegingen zijn en hoe het proces verloopt. Aan het eind van het mogelijk besluitvormingstraject wordt de RvT om goedkeuring gevraagd, waarbij ook het advies van de verkenning wordt meegezonden.

2.3. Wijze waarop personeel, ouders en leerlingen zijn en worden betrokken

Ouders, personeel en leerlingen zijn en worden op veel verschillende manieren en momenten betrokken. In gesprek gaan en elkaar horen staat hier centraal. Voor, tijdens en na de verkenning.

- Er zijn afzonderlijke en gezamenlijke ouderavonden georganiseerd waarin ouders zijn geraadpleegd. Hier is ook het personeel voor uitgenodigd. Bij deze ouderraadplegingen is opgehaald hoe er wordt gedacht over het samenvoegen van de twee scholen en welke vragen en aandachtspunten van toepassing zijn. Ook tijdens de verkenning is een ouderraadpleging geweest, waarbij de leden van de werkgroepen met ouders in gesprek zijn gegaan. Dit helpt in het proces binnen de werkgroep om het goede te blijven doen om tot weloverwogen bevindingen en adviezen te komen. En het helpt voor ouders voor het krijgen van inzichten en vertrouwen over de inhoud, werkwijze en het proces van de werkgroepen.
- Er wordt periodiek een nieuwsbrief (Verkenningspost) opgesteld en verspreid;
- De werkgroep Onderwijs en de werkgroep Identiteit worden gevormd door personeel én ouders. Een expert zit deze werkgroep voor en is verantwoordelijk voor de inhoudelijke voorbereidingen. De inhoudelijke gesprekken en bevindingen uit deze werkgroepen zijn dus van de betrokken professionals (personeel) op de scholen en aan de scholen verbonden en betrokken ouders;
- Daarnaast is het een terugkerend thema in teamoverleggen. De leerlingen zijn via de leerlingenraden bevraagd naar hun ideeën over een mogelijke fusie.

Parallel aan het proces van verkennen heeft de MR van de Schalmei ook te maken met een aantal ouders die op gronden van hun beleving van christelijke identiteit op de school zorgen hebben geuit tegen een fusie. Hier is in januari 2024 een petitie over opgesteld. Waar door het bestuur op gereageerd is. Daarnaast is een tweetal brieven geschreven naar de MR. Een klein deel van de ouders wil geen fusie, heeft vragen en maakt zich zorgen. De MR en directie hebben specifieke momenten georganiseerd voor (deze) ouders over identiteit. Daarnaast heeft de MR haar argumenten, overwegingen bij de verschillende belangen en werkwijze voor de verkenning schriftelijk nader uiteen gezet en is daarnaast met de ouders in gesprek gegaan. Bij dit gesprek waren ook de directeur en bestuurder aanwezig.

Ook tijdens de verschillende ouderraadplegingen is steeds in gesprek gegaan met deze ouders, zodat we hun inbreng ook goed meenemen in de verdere afwegingen die worden gemaakt. De doelstelling is hierbij om ouders en daarmee hun kinderen te behouden voor Bant en de nieuw gezamenlijk te ontwikkelen schoolgemeenschap.

2.4. Wijze waarop externe belanghebbenden zijn en worden betrokken

Externe belanghebbenden die zijn meegenomen zijn het dorp (dorpsbelang), de gemeente, de kinderopvang en de NKSR.

- Bij de informatieavonden van de verkenning zijn alle geïnteresseerden welkom. Bijvoorbeeld ook toekomstige ouders. Zij hebben hun mailadres (ook op andere momenten) aan de directeuren kunnen doorgeven en worden zo ook via de Verkenningspost op de hoogte gesteld;
- De kinderopvang is en wordt geïnformeerd. Via hen wordt de verkenningspost ook onder jonge ouders verspreid die nog geen kinderen hebben op de basisscholen;
- De verkenningspost is ook te lezen op de lokale website van Bant;
- De gemeente is voorafgaand aan de verkenning geïnformeerd. Daarnaast is afgestemd over het advies dat aan het College van B&W wordt gevraagd op deze FER;
- De NKSR wordt conform de statuten van Aves om goedkeuring gevraagd.

3. Gevolgen voor personeel, ouders en leerlingen en borging van de menselijke maat

3.1. Omvang en organisatie van de rechtspersoon na fusie

De voorgenomen scholenfusie vindt plaats binnen dezelfde rechtspersoon. De fusie heeft hier dus geen invloed op. Voor Aves betekent dit dat er na de fusie datum één brinnummer minder aanwezig is binnen de stichting.

3.2. Gevolgen van de fusie voor de overzichtelijkheid op locatieniveau

De fusie is hierop niet van invloed. Het voornemen is dat er wordt gestart in twee schoolgebouwen waarna er één nieuw schoolgebouw komt waar alle leerlingen in Bant onderwijs kunnen krijgen, onafhankelijk van het bestendigen van de fusie.

3.3. Gevolgen van de fusie voor de betrokkenheid van personeel, leerlingen en ouders

In het fusietraject wordt op meerdere momenten afzonderlijk gesproken met de personeelsleden. De vraag die daarbij steeds gesteld wordt, is of de medewerkers mee willen gaan in de fusieschool. Als een medewerker er de voorkeur aangeeft op bijvoorbeeld een protestants christelijke school te werken, dan neemt afdeling HRM van Aves op zich om dit via mobiliteit op een andere Protestants Christelijke Avesschool te realiseren. De fusieschool blijft een Aves-school. Alle betrokken medewerkers blijven sowieso in dienst bij Aves op het moment van de fusie. Dat betekent ook dat de (samen)werken met- en betrekken van personeel, ouders en leerlingen wordt gecontinueerd zoals nu het geval is op de twee afzonderlijke scholen.

Er wordt na de fusie toegewerkt naar een formatie-omvang die past bij het leerlingenaantal van de school. In de overgang kunnen fusiefaciliteiten worden ingezet om de overgangperiode korttijdelijk te faciliteren. Voor de ouders die het fusievoornemen niet ondersteunen ligt er de mogelijkheid om hun kind op een andere Avesschool aan te melden die beter aansluit bij de door hen gewenste denominatie. Daarvoor zullen ze hun kind dan op een school in bijvoorbeeld Emmeloord moeten aanmelden. Gezien de ervaring in andere dorpen met een vergelijkbare situatie in de voorgaande jaren en de geluiden die directeuren en MR-en overwegend horen op de school en de verschillende informatiemomenten, is de verwachting dat dit bij hoge uitzondering zal plaatsvinden. Voor de ouders, het personeel en de leerlingen die blijven is er een kans om bij te dragen aan het vormgeven van een nieuwe school, zoals nu ook gebeurt in de werkgroepen van de verkenning. En voor de ouders om bij te dragen aan de ouderparticipatie die past bij Bant, hoe ouders betrokken willen worden bij de school en het onderwijs. En bij een fusie komt er ook een identiteitscommissie, waar ouders en personeel als klankbord zullen fungeren voor de directie.

3.4. Medezeggenschap

Zie 3.3. Als er een fusiebesluit is genomen, hebben de MR-en ruim een jaar de tijd om toe te werken naar een nieuwe MR voor de fusieschool. Hierbij wordt rekening gehouden met continuïteit van historische kennis binnen de MR-en. De MR-en zullen ook afspraken met elkaar maken hoe besluiten over de nieuwe school, in het implementatiejaar waarin de scholen nog niet zijn gefuseerd, met de huidige MR-en worden behandeld.

3.5. Gevolgen voor voorzieningen

Een gefuseerde school heeft meer personeel en dus meer expertise dan twee kleine scholen. Het onderwijspersoneel kan dus doelmatiger worden ingezet op individuele behoeften van leerlingen. Daarnaast betekent de fusie dat er minder overhead is op directieniveau. De fusie heeft geen invloed op de huisvesting, ICT of andere voorzieningen in Bant. Er blijft een onderwijsvoorziening in het dorp. In het geval dat er nieuwbouw komt, is dat op één locatie in Bant.

3.6. Gevolgen voor de arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid

Zie ook 3.1. Er zijn geen rechtspositionele gevolgen. Het personeel is en blijft in dienst van Aves. De totale omvang van medewerkers binnen Bant zal op termijn verkleinen. In de komende jaren zullen een aantal medewerkers die nu in Bant werken op een andere Avesschool ingezet worden. Gelukkig kent Aves een positief ingestoken mobiliteitsbeleid. Voor medewerkers uit Bant ligt hier ook een kans om in de komende jaren ook eens op een andere Avesschool te werken. Er zijn in de verkenning goede, individuele gesprekken gevoerd met het personeel of zij mee willen naar de nieuwe fusieschool. Voor de directie-invulling zal een procedure worden opgestart. Bij *overformatie* draagt Aves als werkgever zorg voor een passende invulling binnen de organisatie in de vorm van interne mobiliteit.

4. Effecten van de fusie op keuzevrijheid, diversiteit en bereikbaarheid

4.1. & 4.2 Effecten van de fusie op de keuzevrijheid en diversiteit

Met de fusie beoogt Aves dat de drie nu aanwezige denominaties ook voor de lange termijn gelijkwaardig zijn gewaarborgd. En er wordt voorkomen dat in de toekomst een kleine school en haar denominatie verdwijnt, omdat er 'met de voeten' wordt gekozen voor de andere school in het dorp.

Ouders die voor hun kind een basisschool in Bant zoeken, kunnen kiezen voor de samenwerkingsschool. De keuze voor een van de twee afzonderlijke scholen (SWS openbaar/katholiek of protestants-christelijk) verdwijnt. Door de fusie ontstaat er een identiteitsrijke school waar de drie denominaties op gelijkwaardige wijze in geïntegreerd zijn. De nieuwe samenwerkingsschool krijgt daarmee een inclusief, geheel eigen school-DNA, waarin de wortels van alle drie de tradities (openbaar, protestants-christelijk en katholiek) voelbaar, zichtbaar en merkbaar aanwezig zijn in de identiteit van de school. De diversiteit in het onderwijsaanbod blijft hiermee behouden.

Op deze school leren kinderen 'oefenen in samenleven': samen werken, leren en leven van en met elkaar. Diversiteit ('verschillen') wordt gezien als kracht: er wordt uitgegaan van het basisprincipe van actieve pluriformiteit. Dit betekent dat verschillen gewaardeerd worden én onderdeel zijn van het leerproces; je leert van en met elkaar, juist ook door die verschillen. Iedereen neemt zijn eigen kleur mee: leerkrachten, kinderen en ouders.

Het zwaartepunt voor geloofsopvoeding binnen de levensbeschouwelijke identiteitsontwikkeling van de kinderen blijft thuis liggen. Levensbeschouwelijke identiteitsontwikkeling wordt echter ook voor een belangrijk deel gevoed door de school. Dit betekent dat kinderen zowel de ruimte krijgen om 'te doen zoals zij het thuis doen' (heel concreet: een kind krijgt de ruimte om zelf te bidden op school, of juist niet), maar ze maken ook kennis met verhalen uit andere bronnen en met andere tradities en gebruiken.

Bij andere ('driekleuren') samenwerkingsscholen van Aves zijn goede ervaringen met het vormgeven van de identiteit, waarbij een succesvolle vertaalslag is gemaakt van identiteitsgebonden naar identiteitsrijk onderwijs. Op deze samenwerkingsschool word je als kind niet overtuigend opgevoed binnen één traditie: op school mogen en kunnen meerdere waarheden naast elkaar bestaan, zonder dat dit afbreuk doet aan jouw eigen waarheid ('gelijkwaardigheid').

Dit hangt ook samen met het woord inclusief: meerdere perspectieven (bijvoorbeeld katholiek, protestants-christelijk, openbaar of humanistisch) mogen en kunnen naast elkaar bestaan, zonder (waarde)oordeel.

Al in de verkenning (bij dit schrijven loop deze nog) wordt door de werkgroep identiteit over deze inclusieve benadering gesproken: hoe kan een driekleurenschool vorm krijgen met respect voor elkaars identiteit, zonder een kind op dit gebied in een loyaliteitsconflict komt?

De nieuwe samenwerkingsschool krijgt een identiteitscommissie waarin ouders en leerkrachten de 'meerkleurige identiteit' vertegenwoordigen. Deze identiteitscommissie adviseert de directeur gevraagd en ongevraagd over de borging van identiteit op school. Ook zal de school ondersteuning ontvangen van een identiteitsbegeleider die de directeur en het nieuwe team kan scholen en begeleiden bij het vorm-, kleur- en inhoud geven aan het identiteitsrijke DNA van de nieuwe school. De samenwerkingsschool wordt een school van en voor iedereen in het dorp en fungeert daarmee als verbindende factor in Bant.

4.3. Effecten van de fusie op de spreiding van onderwijsvoorzieningen in de regio

De fusie heeft geen invloed op bereikbaarheid en toegankelijkheid van onderwijsvoorzieningen in de regio. Naast het opnemen van de PC identiteit van de Schalmei in het DNA van de nieuwe school, is in relatieve nabijheid (Emmeloord) de keuze aan ouders voor verschillende basisscholen die onderwijs volledig aanbieden vanuit de protestants-christelijke traditie.

Er is een risico voor de beoogde omvang van de school op basis van de huidige prognoses, als een groot deel van de ouders zouden kiezen voor een basisschool in een ander dorp. Aves is er dan verantwoordelijk voor dat er tijdig medewerkers zullen worden overgeplaatst. Het mobiliteitsbeleid van de stichting kent hier goede procedures voor. De verkennende gesprekken uit het voorjaar van 2024 en hoe het proces van de verkenning wordt ontvangen in Bant hebben het bestuur niet de indruk gegeven dat dit laatstgenoemde aan de orde zal komen.

Andersom zou niet fuseren mogelijk betekenen dat ouders in Bant de komende jaren 'met de voeten kiezen'.

Daarmee zou het leerlingenaantal op De Schalmei nog sterker dalen en het huidige argument van het onderwijsteam dat met een te beperkt aantal groepen (vanaf 2025-2025 drie groepen) met grote spreiding in leeftijden en niveaus, niet meer de onderwijskwaliteit kan bieden waar het voor staat.

5. Kosten en baten van de fusie

5.1. Financiële kosten en baten

Er is een werkgroep financiën & huisvesting die een meerjarenbegroting opstelt. Zij geeft inzicht in de financiële situatie en ze geeft adviezen voor een robuuste financiële bedrijfsvoering.

- Voor de korte termijn ontvangt de nieuwe school tijdelijke samenvoegingsfaciliteiten. Hiermee kunnen extra (personele) kosten in de startfase (de eerste twee jaar) worden gedekt;
- Structureel ontvangt de fusieschool minder gelden uit de vaste voet (1x i.p.v. 2x) en door de leerlingen samen te voegen verdwijnt mogelijk de (extra) kleine scholentoeslag. Deze bekostigingselementen zijn echter binnen het allocatiemodel van Aves al via maatwerk anders ingevuld.
- De fusieschool heeft een efficiënte personele inzet passend bij het leerlingenaantal en de leerlingenkenmerken en dus een kwalitatief sterkere personele inzet. Hiervoor worden minder kosten gemaakt. Dit geldt ook voor de exploitatie- en huisvestingslasten.

5.2. Financiële risico's

Het financiële beleid blijft ongewijzigd bij Aves. Het bestuur is financieel gezond. De financiële continuïteit van de fusieschool is gewaarborgd door de efficiënte inzet van personeel en middelen. Daardoor zijn de financiële risico's laag.

5.3. Niet-financiële kosten en baten

Zoals uit het voorgaande blijkt, levert een fusie een wezenlijke bijdrage aan duurzaam onderwijs in Bant met een toekomstbestendige organisatieomvang met behoud van accenten uit de huidige drie denominaties. Dit compenseert ruimschoots het verlies dat kan worden ervaren door het mogelijk wegvallen van afzonderlijke scholen in het dorp.

6. Evaluatie van de fusie

6.1. Evaluatie van de fusie

Inclusiviteit en samenwerking op het gebied van identiteit en goed onderwijs zit in het DNA van Aves en haar scholen. Binnen de school zal regelmatig worden stilgestaan hoe de school er voor staat en of ze zijn waar ze willen zijn:

- in het onderwijsteam;
- met de MR;
- in de identiteitscommissie

Daarnaast zal dit ook continu onderwerp van gesprek zijn tussen bestuur en directie om de doelen van de samenwerkingsschool te verwezenlijken en bewaken. Eveneens legt het bestuur hierover verantwoording af aan de RvT. Dit vindt plaats in bestaande cycli als professionaliseringsgesprekken en kwaliteitszorg.

7. Advies gemeente(n)

7.1. Advies van burgemeesters en wethouders

Inhoud van het advies van burgemeesters en wethouders van de betrokken gemeente(n) over de wenselijkheid van de voorgestelde fusie.

Bijlagen

Het advies van B&W van de betrokken gemeente(n) is een wettelijk verplichte bijlage bij de fusie-effectrapportage.